T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 11.11.2026
Sayı: 7548

53244

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU
BURSA MİLLETVEKİLİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü 'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını için gereğini saygılarımla arz ederim. **11/11/2026**

Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili

Kayseri'nin Tomarza ilçesinde patates üreticileri, bu yıl hem artan üretim maliyetleri hem de ürünlerini değerinde satamamaları nedeniyle ciddi ekonomik sıkıntı yaşamaktadır. Doğrudan üreticilerden edindiğimiz bilgilere göre, ilçede yaklaşık **45 bin dekar** alanda patates ekimi yapılmış, bunun yaklaşık **10 bin dekarında** hasat henüz tamamlanamamıştır. **8 Kasım tarihinde** yaşanan zirai don nedeniyle tarlada bekleyen patateslerin önemli bir bölümünün zarar gördüğü, bazı üreticilerin ürünlerinin yaklaşık **yüzde 50'sinde** kayıp meydana geldiği ifade edilmektedir. Üretici, binbir emek ve yüksek maliyetle yetiştirdiği patatesi kilogramı **13-15 TL'den** satacak alıcı bulamazken, sanayi kuruluşlarının da ürünü düşük fiyatlarla satın almak istediğini belirtmektedir. Üreticinin elinden çıkarmak zorunda kaldığı patatesin pazarlarda ve marketlerde **40-50 TL,** bazı yerlerde ise **60 TL'ye** kadar ulaşması, üretici ile tüketici arasındaki fiyat uçurumunu gözler önüne sermektedir. **Tarım Kredi Kooperatiflerinin** dahi alım konusunda yeterli ve etkin bir rol üstlenmediği yönündeki şikâyetler, üreticinin pazarlama sorununu daha da ağırlaştırmaktadır. Öte yandan üreticiler, son üç yılda mazot ve gübre fiyatlarında yaşanan artışa karşın tarımsal ürünlerin alım fiyatlarının aynı oranda yükselmediğini ifade etmektedir. Üreticilerin verdiği bilgilere göre **2023 yılında** mazotun litresi yaklaşık **30 TL,** gübrenin tonu **12 bin TL** civarındayken, **2025 yılında** bu rakamlar sırasıyla **50 TL** ve **22 bin TL'ye, 2026 yılında** ise **100 TL** ve **35 bin TL'ye** ulaşmıştır. Buna karşılık arpanın alım fiyatı **2023 yılında 12 bin TL/ton seviyesindeyken, 2025 yılında 11 bin TL/ton** olarak gerçekleşmiş, **2026 yılında** ise **Toprak Mahsulleri Ofisi** tarafından **12,75 TL/kg** olarak açıklanmıştır. Üreticinin temel sorusu açıktır: **Mazot, gübre, tohum, sulama ve işçilik maliyetleri** katlanarak artarken çiftçi ve binbir zahmetle ürettiği mahsüle sahip çıkılmamaktadır.

Bu çerçevede;

SORU 1- Kayseri ili Tomarza ilçesinde 2026 yılında kaç dekar alanda patates ekimi yapılmıştır? İlçenin toplam patates üretim miktarı ne kadardır?

SORU 2- Bakanlığınızın elinde hasadı tamamlanmamış alanlara ve bu alanlardaki ürün miktarına ilişkin güncel bir veri bulunmakta mıdır?

SORU 3- 8 Kasım 2026 tarihinde Tomarza ilçesinde yaşanan zirai don olayına ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir hasar tespit çalışması başlatılmış mıdır?

SORU 4- Başlatılmışsa kaç üreticinin, kaç dekar arazisinin ve ne miktarda patates üretiminin zarar gördüğü tespit edilmiştir?

SORU 5- Don nedeniyle ürün kaybı yaşayan, ancak henüz hasat yapamamış üreticilere yönelik acil nakdi destek veya zarar telafi ödemesi yapılacak mıdır? Bu konuda bir çalışma bulunmakta mıdır?

SORU 6- Tomarza'da patates üreticilerinin ürünlerini kilogramı 13-15 TL seviyesinde dahi satmakta zorlandıkları ve bazı üreticilerin ürünlerini tarlada bırakmak veya dökmek zorunda kaldıkları iddiaları doğru mudur?

SORU 7- Üreticinin maliyetinin altında satış yapmasını önlemek ve ürünün pazarlanmasını sağlamak amacıyla Bakanlığınızın herhangi bir müdahale planı var mıdır?

SORU 8- Tarım Kredi Kooperatiflerinin Tomarza'daki patates üreticilerinden 2026 yılı içerisinde ne kadar patates alımı gerçekleştirmiştir?

SORU 9- Üreticilerin ürünlerini satın almama veya alımların sınırlı tutulması gerekçesi nedir?

SORU 10- Tarım Kredi Kooperatiflerinin bölgedeki üreticilerin elinde kalan patatesleri satın alması için bir talimat veya girişimde bulunulacak mıdır?

SORU 11- Üreticinin patatesini 13-15 TL'ye satmakta zorlandığı bir dönemde aynı ürünün pazarlarda ve marketlerde 40-50 TL, bazı satış noktalarında 60 TL'ye kadar ulaşmasının nedenleri nelerdir?

SORU 12- Üretici ile tüketici arasındaki bu fiyat farkının hangi aşamalardan kaynaklandığı Bakanlığınızca araştırılmakta mıdır?

SORU 13- Üreticinin emeğinin karşılığını almasını ve tüketicinin ürüne makul fiyatla ulaşmasını sağlayacak bir piyasa denetimi ve düzenleme planınız var mıdır?

SORU 14- Son üç yılda mazot ve gübre fiyatlarındaki artış ile arpa ve diğer tarımsal ürünlerin üretici alım fiyatlarındaki değişim dikkate alındığında, çiftçinin üretim maliyetlerini karşılayabilecek bir gelir elde etmesini sağlayacak hangi destek politikaları uygulanmıştır?

SORU 15- 2023, 2024, 2025 ve 2026 yılları itibarıyla mazot, gübre, tohum ve diğer temel girdi desteklerinin üretim maliyetlerini karşılama oranı nedir?

SORU 16- 2026 yılında patates üreticilerine yönelik TARSİM kapsamında hangi don riskleri teminat altına alınmıştır?

SORU 17- Hasat döneminde meydana gelen zirai don nedeniyle zarar gören patates üreticilerinin sigorta teminatından yararlanabilmesi mümkün müdür?

SORU 18- Sigortası bulunmayan veya meydana gelen zarar teminat kapsamı dışında kalan üreticiler için ayrıca bir destek mekanizması oluşturulacak mıdır?

SORU 19- Tomarza'da ve ülkemizin diğer patates üretim bölgelerinde çiftçilerin banka, Tarım Kredi Kooperatifleri ve diğer tarımsal kuruluşlara olan borçlarının faizsiz olarak yapılandırılması, borç ödemelerinin ertelenmesi ve üreticinin yeni üretim sezonuna hazırlanabilmesi için ilave kredi ve destek sağlanması yönünde bir çalışmanız var mıdır?

SORU 20- Patates başta olmak üzere üreticinin emeğinin karşılığını alamadığı tarımsal ürünlerde, hasat döneminde oluşan arz fazlasını değerlendirmek, üreticinin ürününü maliyetinin altında satmasını önlemek ve tüketici fiyatlarını makul seviyelerde tutmak amacıyla alım garantisi, müdahale alımı veya kamu destekli depolama sistemi oluşturulması düşünülmekte midir?

Tel: 4206582-4206583
e-posta: yukselselcuk.turkoglu@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 6-kat No: E-611